

**DANYLO HALYTSKY LVIV NATIONAL
MEDICAL UNIVERSITY**

Department of Ukrainian Studies

OKSANA NAHORNIAK

UKRAINIAN LANGUAGE

Elective part

Tasks for self study

**in the Ukrainian language for foreign
2-nd year of the English-language
department of the specialty 221 «Dentistry»**

УКРАЇНСЬКА МОВА

Вибіркова дисципліна

**Завдання для самостійної роботи для
студентів 2 курсу англomовного
відділення**

спеціальності 221 «Стоматологія»

Lviv 2023

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра українознавства

ОКСАНА НАГОРНЯК

УКРАЇНСЬКА МОВА

Вибіркова дисципліна

Завдання для самостійної роботи
для іноземних студентів 2 курсу англomовного
відділення спеціальності 221 «Стоматологія»

Обговорено та ухвалено на
засіданні методичної комісії
кафедри українознавства
(протокол № 10 від 31 травня 2022
року)

Затверджено профільною
методичною комісією
гуманітарних дисциплін
(протокол № 4 від 31 травня 2022

Львів - 2023

УДК 811.161.2 (072)

Є 96

Nahorniak O.M.

Ukrainian language : exercises for practical classes in the Ukrainian language for foreign students of the 2nd year of the English department of specialty 221 "Dentistry": textbook /

Compiler: senior teacher Nahorniak O.M Lviv: Danylo Halytskyi Lviv National Medical University, 2023. – 56 p.

The textbook contains exercises and tasks designed to ensure the future dentists' mastery of the norms of modern Ukrainian literary language and compliance with the requirements of the culture of oral and written professional speech; to form skills of operating professional terminology in stereotypical communication situations; Practical tasks from each section are aimed at the development and improvement of lexical, grammatical, communicative skills and abilities of foreign students.

Each topic contains a list of recommended reading.

Addressed to foreign students of the English-speaking department of higher medical education, majoring in 221 "Dentistry".

REVIEWER:

Sikora Halyna Viktorivna, candidate of philological sciences, junior researcher at the Institute of the Ukrainian Language of the National Academy of Sciences of Ukraine

Discussed and approved at the meeting of the methodical commission of the
Department of Ukrainian Studies (Minutes №10 of May 31, 2022)
Approved by the profile methodical commission of humanities (protocol №10
dated May 31, 2022)

© Lviv National Medical Danylo Halytsky University, 2023

© Oksana Nahorniak, 2023

© Department of Ukrainian Studies, 2023

УДК 811.161.2 (072)

С 97

Нагорняк О.М.

Українська мова : завдання для самостійної роботи для іноземних студентів 2 курсу англomовного відділення спеціальності 221 «Стоматологія»: навчальний посібник / Укладач: Нагорняк О.М. Львів: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2023. -56 с.

Навчальний посібник містить граматичні матеріали, вправи і завдання, орієнтовані на розвиток мовної, мовленнєвої та комунікативної компетенцій, необхідних для продукування та використання української мови у сферах ситуативного та професійного спілкування в усній та писемній формах.

Структура посібника визначається принципом поетапного вивчення граматики. Вона складається з:

- *теоретичної частини у формі тексту та таблиць, що допомагає студентам швидше зрозуміти новий матеріал;*
- *практичної частини, яка містить систему вправ для закріплення навчального матеріалу.*

Навчальний посібник призначений для самостійної роботи студентів-іноземців стоматологічного факультету 2 курсу англomовного відділення під час вивчення української мови.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Сікора Галина Вікторівна, кандидат філологічних наук, молодший науковий

співробітник Інституту української мови НАН України

Обговорено та ухвалено на засіданні методичної комісії кафедри українознавства

(протокол №10 від 31 травня 2022 року)

Затверджено профільною методичною комісією гуманітарних дисциплін (протокол

№4 від 31 травня 2022 року)

© Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2023

© Оксана Нагорняк, 2023

©Кафедра українознавства, 2023

TOPIC 1

Collection of anamnesis. Expression of logic and sequence of action.

Verbal nouns. Ethics of a dentist.

Збирання анамнезу. Вираження логічності й послідовності дії. Віддієслівні іменники.

Етика лікаря-стоматолога

Методичне забезпечення заняття/

Methodological support of classes:

1. Левенець С.С. *Медична етика і деонтологія: реалії і перспективи в роботі лікаря // Медична освіта*, №4. – 2012.

1. *Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 –500 с.*

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. *Українська мова. Збірник вправ завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.Тернопіль: Мандрівець,2005 –120 с.*

3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. *Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль,2007. –162 с.*

Вправи і завдання

Exercises and tasks

1. Write the verbs from which the nouns were formed/Напишіть дієслова, з яких утворено іменники:

лікування-

опитування –

надання -

збереження -

допомога -

формування

створення –

ставлення –

2. Complete the sentences with the necessary prepositions and adjectives/Доповніть речення потрібними прийменниками і прикметниками.

1. ... стоматології анамнез – це сукупність відомостей, необхідних ... отримання загальної картини захворювання і подальшого плану лікування.
2. Питання, які лікар ставить хворому, залежать ... характеру захворювань.
3. ... основі даних анамнезу лікар встановлює ... діагноз хвороби.
4. ... огляді звертають увагу ... зовнішній вигляд обличчя, його форму, колір шкіри, наявність дефектів, асиметрії.
5. Професія лікаря є однією ... найбільш гуманних.

3. A. Read the text/Прочитайте текст.

Медична етика – це вчення про мораль медпрацівників, їх поведінку, взаємозв'язки з хворими, з колегами, із суспільством .

Засновником лікарської етики вважають Гіппократа, який на підставі багатолітнього досвіду медицини систематизував правила медичної етики, що існували на той час. Кодекс моральних норм, обов'язкових для тих, хто вибрав своєю професією лікування людей, міститься в його працях “Клятва”, “Про лікаря”, “Про благопристойну поведінку”. Гіппократу належить відомий вислів: “Медицина є найблагородніше зі всіх мистецтв”.

Основними принципами медичної етики є такі:

1. Гуманне ставлення до хворого.
2. Не брати участі в діях проти здоров'я хворого.
3. Надання допомоги всім, хто її потребує, незалежно від расової, політичної і релігійної приналежності.
4. Солідарність усіх лікарів у повазі гідності людей, їх боротьбі за мир.
5. Збереження лікарської таємниці.
6. Участь в охороні життя людей від тих чи інших ексцесів, що загрожують їм (наприклад, від забруднення зовнішнього середовища).

7. Недопущення експериментів над людьми.
8. Утримання від вчинків, які можуть принизити гідність професії лікаря.

З позицій соціального регулювання медичної діяльності лікарська (медична) етика – це різновид професійної етики, що включає сукупність морально етичних правил і принципів надання медичної допомоги. Медична етика слугує своєрідною теоретичною основою, обґрунтуванням морально етичної поведінки медичних працівників. Медична етика вивчає і визначає вирішення різних проблем міжособистісних взаємовідносин з трьох основних напрямів:

- медичний працівник – хворий;
- медичний працівник – здорова людина (родичі);
- медичний працівник – медичний працівник.

Біоетика – це важливе поняття філософського знання. Формування і розвиток біоетики пов'язані з процесами трансформації традиційної етики взагалі, медичної і біологічної етики зокрема. Цей процес зумовлений, перш за все, різко підсиленою увагою до прав людини і створенням нових медичних технологій, які призводять до багатьох проблем, що потребують вирішення, як з точки зору права, так і моралі.

3.B. Answer the questions/Відповідайте на питання.

1. Як ви розумієте вираз «медична етика»?
2. Кого і чому вважають засновником лікарської етики?
3. У яких працях Гіппократа містився кодекс моральних норм?
4. Які основні принципи медичної етики?
5. Що вивчає медична етика?
6. Що таке біоетика?

4. Продовжіть діалог / Continue the dialogue.

Стоматолог : коли у Вас переважно болить зуб – вдень чи вночі?

Пацієнт: переважно вдень.

Стоматолог: коли виникає біль: під час їжі чи сам по собі?

Пацієнт: сам по собі.

Стоматолог: на яку їжу реагує зуб: солодку, солону, кислу, ...?

Пацієнт: біль виникає, коли їм щось солодке, часто болить від холодного.

Стоматолог: зуб болить від будь-якої їжі?

Пацієнт: ні, тільки коли п'ю щось гаряче, гарячий чай чи каву.

Стоматолог: Ви не зауважили, чи болить зуб при вдиханні холодного повітря?

Пацієнт: так, коли виходжу з дому на вулицю, зуб раптом починає боліти.

Стоматолог: чи помітили Ви порожнину в зубі?

Пацієнт: Так, у мене тут дірка (порожнина) , і коли сюди потрапляє їжа , одразу

виникає різкий, сильний біль. Зуб болить, коли їм тверду їжу.

Стоматолог:

Пацієнт:... .

5. Choose the appropriate Ukrainian equivalents for the English phrases/ Доберіть до англійських словосполучень відповідні українські еквіваленти.

1. interrogation of the patient

1. скарги на біль

2. complaints of pain

2. медичний етикет

3. pay attention

3. опитування пацієнта

4. bad habits

4. звертати увагу

5. medical etiquette

5. шкідливі звички

ТОПІС 2

Medical history. Schematic representation of the subject (document). Degrees of comparison of adjectives and adverbs. Congenital malformations of the maxillofacial area.

Історія хвороби. Схематичне відображення предмета (документа).

Ступені порівняння прикметників і прислівників. Вроджені вади щелепно-лицевої ділянки.

**Методичне забезпечення заняття/
Methodological support of classes:**

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф. Луцак С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1. – Тернопіль: Мандрівець, 2005 – 120 с.

3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. – 162 с.

Вправи і завдання

Exercises and tasks

1. Rewrite the text, use the words in brackets in the correct case/Перепишіть текст; слова у дужках вжуйте у правильному відмінку.

Історія хвороби (стаціонарний хворий) є основним медичним документом, який складається на (кожний хворий), що поступив. Вона містить (необхідна інформація), яка характеризує стан хворого впродовж усього часу перебування (стаціонар), організацію його лікування, дані (об'єктивні дослідження) і призначення.

Історія хвороби є не лише (лікувальний), але і (юридичний документ) й має науково-практичне і педагогічне значення.

При заповненні (відповідна графа) у медичній карті (пацієнт) необхідно описати початок, перебіг і розвиток захворювання від (початок) його виникнення до (огляд) хворого (лікар-стоматолог). Опис (симптоми) необхідно робити (хронологічний порядок), вказуючи причини, що викликали (хвороба) або (зміна) її перебігу. При описі гострих хірургічних (захворювання і травми) слід вказати (число і година) початку захворювання або отримання травм, обставини травмування

2. Form degrees of comparison of adjectives and adverbs/Утворіть вищий і найвищий ступені порівняння прикметників і прислівників.

Точний -

правильно –

важкий -

складно –

великий -

близько –

страшний -
вузький -

дорого –
повільно -

3. Read the text. Write out unfamiliar terms from it; look up their meaning in the glossary/Прочитайте текст. Випишіть з нього незнайомі терміни ; знайдіть їх значення у словнику.

Вади розвитку щелепно-лицевої ділянки посідають 3-тє місце серед інших природжених вад. 70 % з них становлять вроджені незрощення верхньої губи та піднебіння, а 30 % – різні форми крантосиностозів та черепно-лицевих дизостозів. Знання етіології, патогенезу, діагностики і профілактики природжених вад розвитку обличчя і щелеп необхідне лікарям для правильного визначення клінічного прогнозу, прогнозу життя, а також прогнозу, що стосується професійної придатності пацієнта. Крім того, правильний діагноз має значення для визначення генетичного прогнозу для родичів пацієнта при медико-генетичному консультуванні. У цьому випадку від точної діагностики залежать долі багатьох людей, а не тільки одного хворого.

Ортодонтичне лікування проводиться на всіх етапах оперативного лікування пацієнтів із вродженим незрощенням верхньої губи і піднебіння.

Перед хейлопластиком у разі однобічних незрощень необхідно досягти торцевого змикання фрагментів коміркового відростка, в разі двобічного — міжщелепної кістки з комірковими відростками бічних фрагментів.

Після хейлопластики ортодонтичне лікування спрямоване на ізоляцію дії колового м'яза губи на верхню щелепу, що дозволяє запобігти деформації останньої у сагітальному напрямку. Для цього на верхню щелепу надягають пластинку типу знімного протеза з пелотом у фронтальному відділі.

Після ранньої ураностафілопластики зусилля ортодонта спрямоване на запобігання післяопераційній деформації верхньої щелепи, що досягається носінням ретенційного апарата у перші 3—9 міс після операції.

У подальшому залежно від виду деформації верхньої щелепи використовують ортодонтичні апарати різних конструкцій.

У віці 9—12 років ліквідація дефекту коміркового відростка з одного або двох боків може супроводжуватися кістковою пластикою, що полегшує зусилля ортодонта щодо забезпечення умов правильного прорізування ікол. Останнє є завершальним етапом формування зубного ряду.

4. Complete the dentist's dialogue with the mother of a boy with cheiloschisis ("hare's lip") /Доповніть діалог стоматолога з мамою хлопчика, у якого виявлено хейлосхізіс («заяча губа»).

Стоматолог.

Пацієнтка. Тимочко Матвій Романович.

Стоматолог. ...

Пацієнтка. Синові 2,5 роки.

Стоматолог.

Пацієнтка. Нам призначили чергову пластичну операцію на жовтень.

Стоматолог.

Пацієнтка. Саме так. Перед операцією нас скерували на огляд до кількох спеціалістів.

Стоматолог.

Пацієнтка. Дитина не скаржилась на зубний біль , але я помітила темну пляму на 4 зубі.

Стоматолог... .

Пацієнтка. Це молочний зуб, напевно ,тому він не турбував малого.

Стоматолог... .

Пацієнтка . Я можу потримати сина на руках?

Стоматолог.

Пацієнтка. Зазвичай він поводитьсь чемно.

Стоматолог.

Пацієнтка. Було б добре, якби Ви одразу запломбували хворий зуб.

Стоматолог... .

Пацієнтка. Розумію лікарю, всі зуби мають бути здоровими.

Стоматолог.

5. Complete the sentence by choosing the correct words in brackets/Доповніть речення, вибираючи потрібні слова у дужках.

1.Історію хвороби заповнює... (медсестра, лікар, пацієнт, батьки хворого).

2.В графі «Історія хвороби» записують ... (паспортні дані, історію життя хворого, скарги родичів, початок і розвиток хвороби).

3. До вроджених вад щелепно-лицевої ділянки належить... (альвеоліт, розщілини піднебіння, механічні травми, набряк Квінке).

4. При діагностуванні дефекту « вовча паща» (палатосхізіс) лікарі радять ... (масаж, медикаментозне лікування, пластичну операцію, правильне харчування).

5. При уроджених вадах губ і неба застосовують ... (хейлопластику, ліпомоделювання, абдомінопластику, ментопластику).

Passport data is part of the medical history. Features of informative content of the subject(clarification and recording of passport data patient according to the patient's questioning plan). Remarks-questions of the doctor for clarification of the general personal data about the patient.

Паспортні дані – частина історії хвороби. Особливості інформативної наповнюваності предмета (з'ясування й фіксація паспортних даних хворого згідно з планом розпитування хворого). Репліки-запитання лікаря для в'яснення загальних анкетних даних про хворого.

Методичне забезпечення заняття/

Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф. Луцак. С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019

500 с.

2. Майданюк І.З., Лазарчук А.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів іноземців): Частина 1.– Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.

3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. –Тернопіль, 2007. –162 с.

Вправи і завдання

Exercises and tasks

1. Name the full date of birth of family members (relatives, friends)/ Назвіть повну дату народження членів сім'ї (родичів, друзів).

Model. Моя двоюрідна сестра Галина народилася 6 (шостого) квітня 1989 року (тисяча дев'ятсот вісімдесят дев'ятого року).

2. Read the questions and write your answers/ Прочитайте питання і

напишіть свої відповіді.

Model. – Ви працюєте?

– Так, працюю. / Ні, не працюю.

– Ви працюєте чи вчитеся?

– Я вчуся в

Місце праці (навчання)

– Де ви працюєте (вчитеся)?

– Професія, посада?

– Ким ви працюєте?

Ваші батьки працюють чи на пенсії?

– Ваша бабуся (дідусь) на пенсії за віком чи за станом здоров'я?
Стаж роботи

– Скільки часу ваші батьки працюють на своїй роботі?

3. Read the dialogues between the doctor and the patient. Then act out the similar dialogues/ Прочитайте діалоги лікаря з пацієнтом і розіграйте їх за ролями.

А. – Ви працюєте чи вчитесь?

– Я вчусь.

– Де?

– У політехнічному університеті.

– На якому курсі?

– На другому.

Б. – Ким і де ви працюєте?

– Я працюю інженером на тракторному заводі.

– Ваш стаж роботи?

– 15 років.

– Скільки років ви на цій посаді?

– 8 років.

В. – Ви працюєте чи на пенсії?

– Я пенсіонер.

– Ви на пенсії за віком чи за станом здоров'я?

– За станом здоров'я.

– Ви інвалід?

– Так, я інвалід I групи, рік тому я переніс інфаркт.

4.A. Прочитайте назви професій та посад / Read the names of occupations and positions.

Професія / Посада

(спеціальність)

Викладач • викладач біології

• директор школи

Лікар • хірург

• завідувач (зав.) хірургічного відділення

• головний лікар

Фінансист • головний бухгалтер

• старший касир

4.B. Using the words and phrases given above, say who and where the patients work/ Використовуючи слова і

словосполучення, подані вище , скажіть ким і де працюють пацієнти.

Model: Хворий (прізвище) працює учителем у школі.

Хвора (прізвище) працює медичною сестрою у лікарні.

5. Complete the dialogue with the dentist's questions/Доповніть діалог запитаннями стоматолога.

Стоматолог. ... ?

Пацієнт. Денисенко Назарій Ігорович.

Стоматолог. ... ?

Пацієнт. 19.

Стоматолог... ?

Пацієнт. Місто Чернівці, вулиця Івана Франка, буд. 3, кв. 6.

Стоматолог... ?

Пацієнт. Неповна вища.

Стоматолог... ?

Пацієнт. У Чернівецькому національному університеті ім. Ю.Федьковича.

Стоматолог... ?

Пацієнт . На 3-му курсі юридичного факультету.

Стоматолог... ?

Пацієнт. Мене болить задній зуб вгорі.

Стоматолог. ... ?

Пацієнт. Приблизно 2 тижні тому.

Стоматолог... ?

Пацієнт. Ниючий біль, в основному під час їжі.

Стоматолог. ... ?

Пацієнт . Так, реагує на холодне і гаряче.

Стоматолог.

Пацієнт. Добре, вже сідаю.

Стоматолог.

Пацієнт. Як тільки-но зроблю рентген одразу до Вас.

Стоматолог.

Пацієнт. Дякую, лікарю.

Торіс 4

Dialogue between the doctor and the patient to find out his passport data. The structure of the dialogue questioning. Lexical work on the topic «Marital status». Modeling of dialogue-questioning with the use of given replies-answers.

Діалог лікаря з хворим для з'ясування його паспортних даних.

Структура діалогу-розпитування. Лексична робота за темою «Сімейний стан». Моделювання діалогу-розпитування з використанням заданих реплік-відповідей.

**Методичне забезпечення заняття/
Methodological support of classes:**

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф. Луцак.С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1.—Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.

3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної.—Тернопіль, 2007. –162 с.

Вправи і завдання

Exercises and tasks

1. Translate the given words into English and write them down/Перекладіть подані слова на англійську мову і запишіть.

Сім'я, знайомий, батьки, діти, одружений, заміжня, вдова, вдівець, холостяк, самотня, розлучений, пенсіонер, онук, подруга, хлопець, дівчина, сусіди, приятель, коханий, двоюрідний брат, двоюрідна сестра, племінники, близька людина, далекі родичі, тітка, дядько, родина.

2. Answer the following questions: where do your relatives live?/Дайте відповіді на питання : де живуть Ваші родичі?

Model. Рідний брат Іван – Київ, готель «Верховина».

Мій брат Іван живе у Києві , у готелі «Верховина».

1. Двоюрідний брат – місто Львів, студентський гуртожиток ;
2. дідусь и бабуся – село, приватний будинок ;
3. двоюрідна сестра – центр міста, у квартирі ;
4. тітка і дядько – Тернопільська область, власний дім ;
5. батьки – Сихів, двокімнатна квартира .

3. Give a negative answers / Дайте негативні відповіді.

Model: Ви живете у приватному , будинку?

– Ні, я живу у квартирі.

1. Ви живете в центрі?
2. Ви живете з батьками?
3. Ви одружений (заміжня) ?
4. У вас є діти?
5. Ви живете у власній квартирі?
6. Ви живете в гуртожитку?
7. Ви живете на площі Ринок ?
8. У вас є домашній телефон?
9. Ви живете в столиці?
10. Ви живете у селі?

4. Read the dialogue between the doctor and the patient and role-play it/ Прочитайте діалог лікаря з пацієнтом і розіграйте його за ролями.

Лікар. Ваше прізвище, ім'я , по-батькові?

Пацієнт. Сенкевич Дмитро Миколайович.

Лікар. Повних років?

Пацієнт. 31.

Лікар. Дата народження?

Пацієнт. 10 липня 1991 року.

Лікар. Ви одружений?

Пацієнт. Ні, я неодружений.

Лікар. Ви вчитеся чи працюєте?

Пацієнт. Працюю.

Лікар. Де і ким ви працюєте?

Пацієнт. У ІТ -компанії програмістом.

Лікар. Яка ваша адреса?

Пацієнт. Місто Винники, вул. Франка, 21.

Лікар. Ви мешкаєте сам?

Пацієнт. Ні, нещодавно до мене з Харкова переїхала сестра з сім'єю.

Лікар. Інші родичі теж мешкають у Львівській області?

Пацієнт. Так, у Бібрці живуть мої батьки й бабуся.

Лікар. Скажіть номер вашого мобільного телефону.

Пацієнт. 0734370533.

5. Make a dialogue between the doctor and the patient based on the following information/Складіть діалог лікаря з хворим на основі наступної інформації.

Хворий, Шевчук Роман Федорович, 23 роки, студент 4-го курсу Львівського університету «Львівська політехніка». Проживає у студентському гуртожитку

№ 3 за адресою: м. Львів, вул. Стрийська 117, кімната 306.
Хворий повідомив, що у цьому місті живе його двоюрідний брат.
Його домашня адреса: вул. Куліша 16, кв. 9. Домашній телефон:
256-15-43.

Topic 5

Completion of the passport part of the medical card with using information of listened dialogue.

Заповнення паспортної частини медичної карти з використанням інформації прослуханого діалогу

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У книгах. // За ред. проф. Луцак. С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1.—Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.

3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. –162 с.

Вправи і завдання Exercises and tasks

1. Continue the sentences/Продовжіть речення.

1. Мене звати
2. Мені
3. Я приїхав (-ла)... .
4. Зараз я живу
5. Я навчаюсь
6. Мої батьки живуть
7. Мій гуртожиток знаходиться
9. У вихідні я люблю
10. Моя майбутня професія -

2. Choose adjectives or ordinal numerals for nouns/ До іменників доберіть прикметники або порядкові числівники.

Mode. ... клініка - стоматологічна клініка

... університет, ... факультет, ... кабінет, ... мова, ... вулиця,
.. гуртожиток,
... карта, ... дані, ... обстеження, ... вигляд, ... країна, ... кімната,
... поверх, ...щелепа, ...школа, ... канікули, ... вересня, ... брат, ...
зуб.

3. Complete the dialogue with the dentist's questions/Доповніть діалог питаннями стоматолога.

Стоматолог. ... ?

Пацієнт. Кумар.

Стоматолог... ?

Пацієнт. Діпак.

Стоматолог. ...?

Пацієнт. 18.

Стоматолог. ...?

Пацієнт. Я – студент Львівського медичного університету.

Стоматолог. ...?

Пацієнт. На 1 курсі медичного факультету.

Стоматолог. ...?

Пацієнт. Я приїхав з Індії.

Стоматолог. ...?

Пацієнт. Зараз я живу у Львові на вулиці Студентській, у 6 гуртожитку. **Стоматолог.** ...?

Пацієнт. Ні, всі мої родичі живуть в Індії.

Стоматолог...?

Пацієнт. 073-123-45-67.

4. Based on the dialogue (task 2), write down the passport data in the patient's medical card /На основі діалогу (завдання 2) запишіть паспортні дані у медичну карту хворого.

Найменування міністерства, іншого органу виконавчої влади, підприємства, установи, організації, до сфери управління якого належить заклад охорони здоров'я Найменування та місцезнаходження (повна поштова адреса) закладу охорони здоров'я, де заповнюється форма Код за ЄДРПОУ	МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ	
	Форма первинної облікової документації № 043/о ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ МОЗ України 1 4 . 0 2 . 2 0 1 2 № 1 1 0	
Медична карта стоматологічного хворого № _____ _____ рік		
1. Прізвище, ім'я, по батькові _____		
2. Стать: чоловіча – 1; жіноча – 2 ☐		3. Дата народження _____ (число, місяць, рік)
4. Місце проживання хворого, телефон _____		
5. Діагноз _____		
6. Скарги _____		
7. Перенесені та супутні захворювання _____		
8. Розвиток теперішнього захворювання _____		

1

5. Read the text. Write the words in brackets in the correct grammatical form/Прочитайте текст. Слова у дужках напишіть у правильній граматичній формі.

Карта (пародонтологічний хворий) — це медичний документ, в якому відображаються всі дані про (конкретний пацієнт).

У ній стоматолог фіксує (інформація) про всі візити. Пародонтологічна карта містить дані про результати (огляди) й (додаткові обстеження). Також там присутні позначки про (проведене лікування).

В цілому пародонтологічна карта є (доказ) якості надання (певні послуги). Крім того, інформація, що міститься в ній, допомагає (стоматологи) побачити динаміку лікування (патології), іноді — виявити їх (ймовірна причина). Карта (пародонтологічний хворий) може зберігатися (кабінет) лікаря, (реєстратура) медичного закладу або у (пацієнт). Якщо говорити про (карта) Florida Probe, то вона має електронний вигляд і зберігається (комп'ютер), а також видається (хворий) на руки.

Topic 6

Patient complaints - subjective examination the patient. Plan of interrogation of the patient.Replies – questions of the patient interrogation plan. Complaints patient and symptoms of diseases in therapeutic dentistry.

Скарги хворого – суб'єктивне обстеження хворого. План розпитування хворого. Репліки-запитання плану розпитування хворого. Скарги пацієнта і симптоми захворювань у терапевтичній стоматології.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. *Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф.Луцак.С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.*

2. *Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців):Частина1.–Тернопіль: Мандрівець, 2005 –120 с.*

3. *Тишковиць М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. –162 с.*

Вправи і завдання Exercises and tasks

1.A. Read the text. Give it a name/ Прочитайте текст. Дайте йому назву.

Щоб встановити попередній діагноз стоматологові достатньо опитати хворого; почути його скарги; з'ясувати, коли виникли перші ознаки хвороби; провести об'єктивний огляд пацієнта. У деяких клінічних випадках (при поширенні патологічного вогнища і на кісткові структури) необхідно скерувати хворого на рентгенологічне обстеження, яке допоможе дізнатись, до яких функціональних і структурних змін призвела недуга.

Лікареві слід проводити опитування у певній послідовності. Велике значення має правильне формулювання питань. З отриманої інформації потрібно вилучити лише ту, яка допоможе з'ясувати причини і суть захворювання.

В окремих випадках хворі погано орієнтуються у своїх відчуттях і не можуть охарактеризувати їх . Іноді буває важко

встановити контакт з хворим, оскільки на момент обстеження, він відчуває сильні болі. У цих випадках терпіння, уважне і чуйне ставлення до хворого, надання йому зручного положення допомагають лікарю з'ясувати необхідні для встановлення діагнозу деталі. Деякі хворі перебільшують хворобливі відчуття (агравация); вигадують неіснуючі симптоми (симуляція); приховують симптоми хвороби через страх оперативного втручання або з інших причин (дисимуляція).

Якщо не вдається зібрати анамнез, необхідно опитати родичів або близьких пацієнта.

**1.V. Make 5 questions about the content of the text/
Складіть 5 питань до змісту тексту.**

2. Write the sequence in which the patient should be interviewed/ Напишіть у якій послідовності слід проводити опитування пацієнта:

Анамнез життя хворого	1
Скарги	2
Паспортні дані	3
Історія хвороби	4

3. Read the patient's answers and formulate the dentist's questions to them

**What probable diagnosis can you establish for the patient?/
Прочитайте відповіді пацієнта та сформулюйте до них питання стоматолога. Який можливий діагноз ви можете встановити хворому?**

Стоматолог. ...?

Пацієнт. Лікарю, у мене дуже болить зуб.

Стоматолог ... ?

Пацієнт. Вже другий тиждень.

Стоматолог....?

Пацієнт. Ліворуч унизу.

Стоматолог ... ?

Пацієнт. Частіше біль ниючий, але інколи пульсує.

Стоматолог... ?

Пацієнт. Ні, він середній за інтенсивністю, але постійний.

Стоматолог... ?

Пацієнт. Віддає у вухо.

Стоматолог...?

Пацієнт. Особливо під час пережовування їжі.

Стоматолог... ?

Пацієнт. На гаряче і холодне теж реагує; і коли вдихаю холодне повітря.

Стоматолог...?

Пацієнт . Так, приймав.

Стоматолог. ...?

Пацієнт. Кетанов, Німесил.

Стоматолог. ...?

Пацієнт. На кілька годин ставало легше, але згодом зуб знову починав боліти.

Стоматолог...?

Пацієнт. Я думав, що біль зникне сам по собі.

4. Based on the patient's complaints, establish a probable diagnosis/На основі скарг пацієнтки встановіть попередній діагноз.

Хвора , Микитів Олена Мирославівна, віком 25 років звернулася до клініки терапевтичної стоматології зі скаргами на короткочасний біль у 46 зубі, який виникає після потрапляння твердої їжі в даний зуб. Після усунення подразника біль відразу зникає. Скарги з'явилися кілька місяців тому. При огляді стоматологом виявлено: на дистальній контактній поверхні 46 зуба каріозна порожнина в межах плащового дентину, вхідний отвір великий. Дентин твердий, пігментований, важко знімається екскаватором. Зондування дна та стінок каріозної порожнини і вертикальна та горизонтальна перкусія 46 зуба безболісні, ЕОД - 6 мкА.

5. Write how to conduct a survey of a dental patient/Напишіть, як потрібно проводити опитування стоматологічного хворого.

Topic 7

Characteristics of pain by location, duration, changes in its intensity and intensity of its symptoms. Verbal nouns.

Характеристика болю за локацією, тривалістю, змінами його інтенсивності та інтенсивності його ознак. Віддієслівні іменники.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Українська мова як іноземна для англомовних студентів. У 2 книгах. // За ред. проф. Луцак. С.М. - Книга 2. Основи професійного мовлення.—К., 2019 – 500 с.

2. Майданюк І.З., Лазарчук Л.Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1. – Тернопіль: Мандрівець, 2005 – 120 с.

3. Тишковець М.П., Кривоус М.Б. Тести з української мови як іноземної. – Тернопіль, 2007. – 162 с.

Вправи і завдання Exercises and tasks

1. Choose antonyms for phrases/ Доберіть антоніми до словосполучень.

Сильний біль –

Гострий біль –

Постійний біль –

Біль виникає –

Біль посилюється –

Локалізація болю –

Послаблення болю -

2. Write which parts make up complex words/Напишіть, з яких частин утворені складні слова.

Model. Зуболікування – зуби і лікування.

Вірусосой, гінгівостоматит, зубопротезування, кровоточивість, рентгенодіагностика, верхньощелепний, каналонаповнювач.

3.A. Read the text/Прочитайте текст.

Стоматологічний/одонтогенний больовий синдром

Клінічними особливостями перебігу одонтогенного больового синдрому є односторонній, частіше інтенсивний біль у ділянці ураженого зуба. Біль посилюється під дією механічного, термічного або хімічного подразника, в нічний час, можлива іррадіація болю за ходом гілки трійчастого нерва з боку ураженого зуба. Такий біль зменшується при лікуванні причинного зуба та під дією нестероїдних протизапальних препаратів.

Для проведення диференціальної діагностики одонтогенного болю звертають увагу на скарги, вивчають клінічний стан зубів, ясен, слизової оболонки порожнини рота, проводять рентгенологічне обстеження зубів та зубних рядів.

Захворювання слизової оболонки порожнини рота також можуть спричиняти болісні відчуття, зумовлені наявністю уражень у вигляді афт (хронічний рецидивуючий афтозний стоматит), висипань (герпетичний стоматит). Ураження слизової оболонки порожнини рота при червоному плескату лишаї можуть спричиняти біль під час прийому їжі. Відчуття печії, дискомфорту в порожнині рота спостерігаються при кандидозному стоматиті та синдромі Шегрена.

Карієс супроводжується гострим короткочасним болем, пов'язаним з дією термічного, хімічного чинника. Больові відчуття спостерігаються в ділянці ураженого карієсом зуба.

Пульпіт – інфекційно-запальний процес у пульпі зуба – зумовлює сильний гострий або хронічний біль у ділянці ураженого

зуба. Біль посилюється під дією термічного, механічного або хімічного чинника, у вечірній та нічній час. Можлива іррадіація болю в скроневу ділянку, вухо (при ураженні зуба на верхній щелепі) та в ділянку скронево-нижньощелепного суглоба (при ураженні зуба на нижній щелепі).

Періодонтит – інфекційно-запальний процес у периапікальній ділянці зуба – зумовлює сильний гострий або хронічний біль у ділянці ураженого зуба. Біль посилюється при жуванні, натисканні на зуб, можливе формування абсцесу.

Пародонтит (загострений перебіг) – інфекційно-запальний процес у тканинах пародонта – спостерігається рухомість зубів внаслідок втрати альвеолярного відростка, утворюються пародонтальні та кісткові кишені з анаеробною мікрофлорою, формуються абсцеси біля зубів із значною втратою опорно-утримувальних тканин. Біль хронічний, може посилюватися під час прийому їжі. Запальні процеси в яснах та набряк зумовлюють незначний біль.

2. B. Describe the pain in/Охарактеризуйте біль при:

- карієсі;
- пульпіті;
- періодонтиті;
- пародонтиті.

4. Read the dialogue between the doctor and the patient. Try to diagnose the

disease/Прочитайте діалог лікаря з хворим. Спробуйте встановити діагноз.

Стоматолог. Добрий день . На що скаржитесьь?

Хворий. Добрий день, лікарю. Мене болять верхні зуби. Таке враження, що деякі рухаються.

Стоматолог. Біль зосереджений у конкретних зубах ?

Хворий. Ні, болять всі задні зуби верхньої щелепи.

Стоматолог. Біль якого характеру: сильний ,тупий, ниючий, хронічний?

Хворий. Ниючий і не постійний.

Стоматолог. Як давно відчуваєте біль?

Хворий. Приблизно пів року, може й більше.

Стоматолог. Ясна болять, помічали кров під час чищення зубів?

Хворий. Так, трошки болять . Мені здається, що вони набрякли.

Стоматолог. Коли найбільше турбує біль?

Хворий. Під час прийому їжі. Особливо коли пережовую тверде.

Стоматолог. Сідайте в крісло, спробую з'ясувати причину вашого болю.

5. Based on the example of task 3, compose a dialogue on the topic "Стоматолог і пацієнт із середнім карієсом»"/За взірцем завдання 4 складіть діалог на тему «Стоматолог і пацієнт із середнім карієсом».

Topic 8

Record data in the patient`s medical card in the «History of the disease» using the doctor`s dialogue with the patient. Complaints of the patient with injuries and diseases of the maxillofacial area.

Запис даних у медичній карті хворого у частині «Анамнез захворювання» з використанням діалогу лікаря з хворим. Скарги пацієнта при травмах і захворюваннях щелепно-лицевої ділянки.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Луцак С. М., Ільків А. В., Литвиненко Н. П. та ін. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків: у 2 книгах. Книга 2. Основи професійного мовлення/ С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н. П.Литвиненко. –К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 456 с.

2. Основні стоматологічні захворювання : навчальний посібник: у 2 ч./Ч.
2.Захворювання пародонту / А. М. Романюк, Є. В. Кузенко, О. І. Кузенко та ін.
–Суми : Сумський державний університет, 2014. – 52 с.
3. Чикайло І.В. Праця лікаря-стоматолога: Методична розробка
Кафедри українознавства для студентів 2 курсу стоматологічного
факультету англomовного відділення – Львів, 2019. – 15 с.

Вправи і завдання **Exercises and tasks**

1. Get acquainted with the methods of examination of a patient with a trauma to the thyroid gland/Ознайомтесь з методами обстеження хворого з травмою ЩДЛ.

Суб'єктивне обстеження (опитування) :

з'ясування скарг, анамнез захворювання і життя.

Об'єктивне обстеження:

1 — основні методи (клінічні): огляд (обстеження обличчя і порожнини рота) ,

пальпація, перкусія, зондування.

2 — додаткові методи (параклінічні): а)лабораторні методи діагностики

(дослідження крові, сечі, виділень з ран, слини тощо); б) променеві методи

діагностики (рентгенологічне дослідження, комп'ютерна томографія тощо).

в) функціональні методи діагностики (термометрія, електроодонтодіагностика,

функціональні жувальні проби).

2. A. Read the text/ Прочитайте текст.

Загальні симптоми перелому нижньої щелепи

При переломах нижньої щелепи спостерігається наступна клінічна картина:

-сильний біль;

-рухливість щелепи в неприродних ділянках;

- зміна прикусу;

- візуально помітна зовнішня деформація контуру;

- порушення мовлення, людині складно говорити;

- чутне клацання і обмеженість у жувальних рухах;

- надмірне слиновиділення;
- втрата чутливості в зовнішніх і внутрішніх м'яких тканинах, оніміння поверхонь.

До симптомів перелому нижньої щелепи в складних випадках належить виникнення гематомних утворів і набряків, нудоти, блювання, кровотечі, слабкості та втрати свідомості, кров'яний колір слини, обмеження рухів щелепою, хворому важко розмовляти внаслідок травми або больового шоку. Може наступити асфіксія.

2. B. On the basis of the received information write down data in the medical card of the patient with a fracture of a mandible in the part «Анамнез захворювання»(anamnesis morbi)/ На основі отриманої інформації зробіть запис у медичній карті хворого з переломом нижньої щелепи у частині «Анамнез захворювання».

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Complete the dialogue with the answers of a patient with a fracture of the mandible/ Доповніть діалог відповідями хворого з переломом нижньої щелепи.

Стоматолог. Добрий день. Що вас турбує?
Хворий.

Стоматолог. Коли саме ви травмувались?

Хворий.

Стоматолог. Розкажіть, як це сталося?

Хворий.

Стоматолог. Можете відкрити рот?

Хворий.

Стоматолог. Де саме відчуваєте біль?

Хворий.

Стоматолог. Що ви робили для того, аби втамувати біль?

Хворий.

Стоматолог. При натисканні отут болить?

Хворий.

Стоматолог. Відчуваєте дискомфорт чи біль при пережовуванні їжі?

Хворий.

Стоматолог. Правий бік обличчя набряк. Щока синюватого відтінку.

Необхідно зробити комп'ютерну томографію (КТ), аби дізнатись чи немає тріщини або перелому щелепи.

Хворий.

Стоматолог. Ось вам скерування на рентген.

Хворий.

Стоматолог. Як тільки -но буде готовий знімок , одразу ж до мене.

Хворий.

Стоматолог. До побачення!

4. Write antonyms/ Підберіть антоніми.

Хворий зуб –

Відкритий перелом -

Нижня щелепа –

Підвищена температура тіла -

Тупий біль –

Права щока –

М'яка тканина –

Поверхнева рана –

5. Rewrite the text. Put the necessary verbs in place of the dots/ Перепишіть текст. На місці крапок поставте необхідні дієслова.

1. При запальних процесах ЩЛД хворий ... сильний біль.
2. Температура тіла
3. Біль ... у скроню, вухо, око.
4. При травмі ЩЛД важко ... рот.
5. Хворий ... дискомфорту при пережовуванні їжі.
6. Травмована щелепа
7. Остеомієліт – це інфекційне захворювання, яке ... кісткову структуру.
8. У пацієнта з переломом обох щелеп важко ... анамнез.
9. При огляді пацієнта стоматолог ... почервоніння і набряк ясен.
10. Лікар ... скерування на КТ.

Слова для довідки: помітив, іррадіює, болить, відкрити, виписав, турбує, відчуває, вражає, підвищується, зібрати.

Modeling of the «Doctor-patient» dialogue using a record in the

patient's medical card to clarify passport data, patient complaints and medical history. Patient complaints and symptoms of diseases of the oral mucosa.

Моделювання діалогу «Лікар-пацієнт» з використанням запису в медичній карті хворого для з'ясування паспортних даних, скарг хворого та анамнезу захворювання. Скарги пацієнта і симптоми захворювань слизової оболонки порожнини рота.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Луцак С. М., Ільків А. В., Литвиненко Н. П. та ін. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків: у 2 книгах. Книга 2. Основи професійного мовлення/ С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н. П.Литвиненко. – К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 456 с.

2. Основні стоматологічні захворювання : навчальний посібник : у 2 ч. /Ч. 2. Захворювання пародонту / А. М. Романюк, Є. В. Кузенко, О. І. Кузенко та ін. - Суми : Сумський державний університет, 2014. – 52 с.

3. Чикайло І.В. Праця лікаря-стоматолога: Методична розробка кафедри українознавства для студентів 2 курсу стоматологічного факультету англомовного відділення – Львів, 2019. – 15 с.

Вправи і завдання Exercises and tasks

1. Choose adjectives for nouns/ До поданих іменників доберіть

прикметники.

Оболонка, порожнина, захворювання, дослідження, лікар, кишеня, погода,

щітка, кабінет, карта, поліклініка, розмова, халат, температура, біль.

Слова для довідки: високий, ротовий, вітряний, зубний, інфекційний, сильний,

медичний, рентгенологічний, білий, ясенний, обласний, слизовий, сімейний,

стоматологічний, телефонний.

2. Based on the data, fill in the medical card of a dental patient with acute herpetic stomatitis/На основі даних заповніть медичну карту стоматологічного хворого на гострий герпетичний стоматит .

**Медична карта стоматологічного хворого No 5
2022 рік**

ПІБ

Стать

Дата

народження

Адреса , телефон

Скарги

Анамнез

18 листопада 2021 року в обласну стоматологічну поліклініку звернувся пацієнт , Кондратюк Віктор Петрович , 1991 р.н., який проживає у місті Львові, на вулиці Зеленій, буд. 44, кв. 5 (тел. 0974377832).

Хворий скаржився на різкий біль у порожнині рота під час приймання їжі;
утруднення мови; загальну слабкість; головний біль; підвищення температури тіла до 38,0° С. Чоловік стверджує, що захворів 4 дні тому, після

переохолодження. Не пам'ятає, щоб раніше у нього були подібні симптоми. У

дитинстві хворів на пневмонію, застудні захворювання. При підвищенні

температури часто з'являлись висипи на губах .

Оглядаючи пацієнта , лікар помітив у хворого набряк губів, на гіперемованій червоній облямівці - кров'янисті кірки. Слизова оболонка губ,

щік, дна порожнини рота теж набрякла, гіперемована, на ній помітні численні

ерозії, які зливаються між собою. Вони вкриті жовтувато-сірим нальотом, різко

болісні при дотику; при знятті нальоту злегка кровоточать.

3. On the basis of the received information (task 2) make dialogue of the doctor with the patient with a disease of a mucous membrane of an oral cavity/ На основі отриманої інформації (завдання 2) складіть діалог лікаря з пацієнтом із захворюванням слизової оболонки ротової порожнини.

4. Combine the words of both columns correctly/ Правильно поєднайте слова обох колонок .

<i>Кандидоз</i>	запальне захворювання тканин пародонта;
<i>Гінгівіт</i>	запалення слизової оболонки ротової порожнини;
<i>Глосит</i>	гостре або хронічне запалення губ;
<i>Герпес</i>	вірусне захворювання з характерним висипанням
<i>Стоматит</i>	згрупованих пухирців на шкірі та слизових оболонках;
<i>Хейліт</i>	початкова стадія захворювання ясен; одна з форм грибкової інфекції, що спричинена грибами
<i>Пародонтит</i>	роду <i>Candida</i> ; запальне захворювання язика, яке викликає
	вірусна або бактеріальна інфекція.

5. Rewrite the text, using the words in brackets in the Genitive case /Перепишіть текст, вживаючи слова, що в дужках у родовому відмінку.

Профілактика зубних захворювань

Про виникнення (зубне захворювання) сигналізує біль. Такі неприємні відчуття в зубах виникають в результаті (термічний, механічний або хімічний вплив) на нервові закінчення. Найчастіше причинами такої проблеми є повне ігнорування методами профілактики і (гігієна зуби).

До (індивідуальні засоби гігієна) і (профілактика) належать:

- щоденна гігієна (ротова порожнина);
- регулярне проведення (професійний огляд) у стоматолога;
- догляд за слизовою оболонкою (ротова порожнина);
- профілактика (основні стоматологічні захворювання);
- своєчасне лікування (зубні захворювання) та їх (ускладнення).

Накопичення (великої кількість) бактерій у ротовій порожнині (людина) є

основною причиною виникнення захворювань (зуби і ясна), таких як карієс,

пульпіт, гінгівіт, пародонтит і пародонтоз. Тому, дотримання (ефективна гігієна)

(порожнина рот), своєчасне звернення до (стоматолог), якісна діагностика – все

це дозволяє підтримувати слизову (рот) в належному стані та запобігти

виникненню (захворювання зуби).

Topic 10

Life history - the life story of the patient. The scheme of the anamnesis of the patient's life. Characteristics of the process by its components and the sequence of actions in it.

Анамнез життя – історія життя хворого. Схема анамнезу життя хворого. Характеристика процесу за складовими частинами та за послідовністю дій у ньому.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Луцак С. М., Ільків А. В., Литвиненко Н. П. та ін. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків: у 2 книгах. Книга 2. Основи професійного мовлення/ С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н. П.Литвиненко. – К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 456 с.

2. Основні стоматологічні захворювання: навчальний посібник: 2 ч./Ч.
 2. Захворювання пародонту / А. М. Романюк, Є. В. Кузенко, О. І. Кузенко та ін.
 – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 52 с.
 3. Чикайло І.В. Праця лікаря-стоматолога: Методична розробка кафедри
 українознавства для студентів 2 курсу стоматологічного факультету
 англomовного відділення. – Львів, 2019. – 15 с.

Вправи і завдання

Exercises and tasks

1. Form verbs from nouns/ З поданих іменників утворіть дієслова .

Model. Лікар – лікувати.

Життя -	запис –
хвороба -	огляд –
біль -	розповідь –
телефон -	скерування –

2. Complete the sentence by choosing the correct words in brackets/ Доповніть речення, вибираючи потрібні слова у дужках.

1. При опитуванні хворого треба детально розпитати про ... (особисте життя; перенесені хвороби, дитячі роки).
2. До шкідливих звичок належить ... (поганий настрій; вживання м'яса; куріння). 3. У стоматологічному кабінеті ... (лікують зуби; обідають; грають у шахи).
4. До захворювань ротової порожнини належить ... (менінгіт, гінгівіт, коліт).
5. Зуби треба чистити... (вранці; ввечері; вранці і ввечері).

3. Read, write down and memorize the doctor's question line the following situations/ Прочитайте, запишіть і запам'ятайте репліки запитання

лікаря-стоматолога у поданих ситуаціях.

Лікар хоче з'ясувати:

- 1) коротку автобіографію: ваше ім'я , прізвище; дату і місце народження,
місце навчання й праці:
Як вас звати? Скільки вам повних років?
Де ви живете? Де ви вчилися? Де і ким ви працюєте?

2) час початку захворювання, характер болю, час його виникнення,

інтенсивність і тривалість:

Коли ви захворіли? Як давно ви захворіли? Коли найчастіше турбує біль:

удень чи вночі? Біль дошкуляє постійно чи періодично? Який характер болю:

сильний чи помірний, різкий чи ниючий?

3) перенесені у дитинстві хвороби, теперішній стан організму, спадкові

захворювання:

На які захворювання ви хворіли в дитинстві? У вас є хронічні захворювання? Які спадкові хвороби є у батьків ?

4) шкідливі звички :

Ви курите? Алкоголь чи наркотики вживаєте?

5) санітарно -гігієнічний догляд за ротовою порожниною:

Скільки разів на день ви чистите зуби? Яку зубну щіткою і пасту використовуєте під час чищення зубів? Чи користуєтесь зубною ниткою? Як

часто ви відвідуєте стоматолога?

4. Read the dentist's entry in the patient's medical card (Anamnesis

vitae)/ Прочитайте запис у медичній карті хворого (Анамнез життя) .

Anamnesis vitae:

1) Короткі біографічні дані:

Народився Опанасенко Сергій Дмитрович 11 травня 1987 року в місті Харкові, де закінчив середню школу.

Житлові умови були хорошими (жив з сім'єю в окремій квартирі). У 18 років

був призваний на службу в Збройні Сили України. Після проходження служби в

армії вступив до Харківського медичного університету. Працював військовим лікарем у Харківському обласному Госпіталі для ветеранів війни. З квітня 2022 року перебуває на фронті, оперує поранених воїнів. Кілька днів тому хворий повернувся у короткочасну відпустку.

2) Перенесені захворювання:

Зі слів хворого в дитячому віці переніс кір, краснуху, вітряну віспу, паротит. На

ГРВІ хворів рідко. Хронічних захворювань немає.

3) Наявність спадкових захворювань у батьків хворий заперечує. Алергічні

прояви на лікарські препарати, харчові продукти, рослини і тварин відсутні.

4) Шкідливі звички: куріння.

5. Based on the information provided (task 4), compose a dialogue between a dentist and a patient / На основі поданої інформації (завдання 4), складіть діалог лікаря-стоматолога з хворим.

Formulation of remarks-questions of the doctor to the patient

on the basis of record in the history of life of the patient and information of the scheme of the anamnesis of the patient. Finding out the time of onset of the disease, the nature, time of its occurrence, intensity and duration and location of pain.

Формулювання реплік-запитань лікаря до хворого на основі запису в історії життя хворого та інформації схеми анамнезу хворого. З'ясування часу початку захворювання, характеру, часу його виникнення, інтенсивності і тривалості та місця локалізації больового відчуття.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

- 1. Луцак С. М., Ільків А. В., Литвиненко Н. П. та ін. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків: у 2 книгах. Книга 2. Основи професійного мовлення/ С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н. П.Литвиненко. – К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 456 с.*
- 2. Основні стоматологічні захворювання: навчальний посібник: у 2 ч./Ч. 2. Захворювання пародонту / А. М. Романюк, Є. В. Кузенко, О. І.Кузенко та ін. - Суми : Сумський державний університет, 2014.– 52с.*
- 3. Чикайло І.В. Праця лікаря-стоматолога: Методична розробка кафедри українознавства для студентів 2 курсу стоматологічного факультету англомовного відділення. – Львів, 2019. – 15 с.*

Вправи і завдання

Exercises and tasks

1. Read and remember the words and phrases that describe the symptoms of periodontitis/ Прочитайте і запам'ятайте слова та словосполучення, що характеризують симптоми пародонтиту .

Кровоточивість – bleeding.

Почервоніння ясен - redness of the gums.

Оголення коренів зубів - exposure of tooth roots.

Набряклість ясен - swelling of the gums.

Неприємний запах з рота - bad breath.

Дискомфорт – discomfort.

Рухливість зубів - tooth mobility.

Утворення щілин між зубами – formation of gaps between the teeth.

Гноєтеча із зубоясневих кишень - purulent from gingival pockets.
Абсцеси та нориці на яснах - abscesses and fistulas on the gums.
Ниючий біль - aching pain.

2. Compose a dialogue between a dentist and a patient with periodontitis. Use

the vocabulary of task 1/ Складіть діалог стоматолога і пацієнта, хворого на пародонтит. Використовуйте лексику завдання 1 .

3. Compose sentences from the given words/З поданих слів побудуйте речення .

1. Скарги, хворий, з'ясування, починатися, із, опитування.

2. М'які, пульпіт, називатися, тканини, зуб, запалення.

3. Дзеркало, огляд, ротовий, при, використовувати, порожнина, лікар, стоматологічний.

4. Обстеження, анамнез, клінічний, зі, починатися, збір.

5. Біль, внутрішній, зуб, у, сильний, процес, частина, запальний, викликати.

4. Using the example of recording the history of dental life patient in the medical card, write down the replicas-questions of the dentist to the patient/ Використовуючи приклад запису в історії життя стоматологічного хворого у медичній карті, запишіть репліки- запитання лікаря- стоматолога до хворого.

Приклад запису:

Сергієнко Ніна Кирилівна народилась у 1979р. в місті Запоріжжя.
Була

другою дитиною в сім'ї, має старшу сестру. У дитинстві хворіла на двосторонню пневмонію та ГРВІ. У 1985 році було проведено апендектомію. На венеричні захворювання, туберкульоз не хворіла. Розвивалася нормально, у розвитку від однолітків не відставала.

До школи пішла в 7 років, вчилася легко, до однолітків ставилась з повагою.

Почала свою трудову діяльність у віці 22 роки. Працювала перукарем. Робота була пов'язана з професійними шкідливостями (запах фарби, фізичне перевантаження) , а також порушенням дієти і нерегулярним харчуванням. Шкідливих звичок не має.

Заміж вийшла у 21 рік. Має одну дитину. Син живе з сім'єю в Харкові.

Сімейні захворювання (ожиріння, подагра, діабет, туберкульоз) у батьків

та найближчих родичів заперечує. Алергологічний анамнез не обтяжений.

5. Complete the sentence by choosing the right words in brackets/ Доповніть речення, вибираючи потрібні слова у дужках .

1. Розпитування хворого -це збирання... (документів, анамнезу, довідок, анкет).

2. Лікар повинен анамнез активно (розповідати, слухати, писати, збирати).

3. При збиранні анамнезу слід дотримуватись визначеного ...(списку, правила, плану, способу).

4. Під час розпитування стоматолог з'ясовує... (характер, настрої, вигляд, якість) болю.

5. У хворих, які перебувають у ... стані, анамнез збирати не можна (збудженому, важкому, небезпечному, непритомному).

Topic - 12

Record in the patient`s life history in the medical card based on

the doctor`s dialogue with the patient. The actual condition of the patient. The scheme of determining the actual condition of the patient. Examples of records in the medical card.

Запис в історії життя хворого в медичній карті на основі діалогу лікаря з хворим. Дійсний стан хворого. Схема визначення дійсного стану хворого. Приклади записів у медичній карті.

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Луцак С. М., Ільків А. В., Литвиненко Н. П. та ін. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків: у 2 книгах. Книга 2. Основи професійного мовлення/ С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н. П.Литвиненко. – К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 456 с.
2. Основи стоматології: підручник / В.О. Маланчук, А.В. Борисенко, Л.В. Харьков та ін.; за ред. В.О. Маланчука. — К.: Медицина, 2009. — 592 с.
3. Основні стоматологічні захворювання : навчальний посібник : у 2 ч./ Ч. 2. Захворювання пародонта / А. М. Романюк, Є. В. Кузенко, О. І. Кузенко та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2014. –52 с.

Вправи і завдання

Exercises and tasks

1. Choose verbs of the perfect form/ Підберіть дієслова доконаного виду.

Видаляти –
Відчувати -
Чистити –
Пломбувати -

Сідати -
Відкривати -
Робити -
Класти -

2. A. Read the dialogue of the dentist with the patient/Прочитайте діалог лікаря-стоматолога з пацієнтом.

Стоматолог: доброго ранку. На що скаржитесьесь?

Пацієнт: у мене дуже поганий (гнилий) зуб. Він мене турбує і вдень, і вночі.

Стоматолог: біль якого характеру?

Пацієнт: різкі болі під час вживання кислого , солодкого, гарячого або холодного.

Стоматолог: скільки часу триває біль?

Пацієнт: 10-15 секунд.

Стоматолог: коли ще відчуваєте біль?

Пацієнт: під час гігієнічних процедур.

Стоматолог: як довго у вас ці симптоми?

Пацієнт: кілька тижнів.

Стоматолог: сідайте в крісло, гляну, що там у вас. Відкрийте широко рот. Який це зуб?

Пацієнт: вгорі зліва.

Стоматолог: Ваш зуб дуже поганий, за глибиною порожнини можна припустити, що це глибокий карієс.

Пацієнт: треба видаляти?

Стоматолог: видалити завжди встигнемо. Спробую полікувати.

Пацієнт: Ви будете його сверdlити?

Стоматолог: ні, спершу покладу в зуб спеціальні ліки. Через два дні прийдете до мене. Якщо все буде добре, я його почищу, запломбую канали і встановлю постійну пломбу.

Пацієнт: боліти вдома мене не буде?

Стоматолог: може поболювати. Якщо буде сильно боліти, приймете знеболювальне.

Пацієнт: які саме ліки?

Стоматолог: Кетанов або Німесил.

Пацієнт: дуже вам дякую, лікарю.

Стоматолог: не варто дякувати. Це моя робота.

Пацієнт: до побачення!

Стоматолог: до зустрічі!

2. B. Answer the questions/Відповідайте на питання .

1. Яка проблема у хворого?
2. Скільки часу у нього болить зуб?
3. Який біль турбує пацієнта?
4. Що спершу зробив стоматолог?
5. Як ви гадаєте, які методи й інструменти застосував лікар під час огляду ротової порожнини?
6. Лікар установив постійну пломбу?
7. Які рекомендації дав стоматолог?
8. Коли пацієнт прийде наступного разу?

3. Based on the dialogue (task 2), make an entry in the medical card

the patient/ На основі діалогу (завдання 2) зробіть запис в медичній карті хворого.

4. Translate into Ukrainian/ Перекладіть українською мовою .

1. Every time I have bleeding gums, I come to see the dentist.
2. If you have a bit of decay, you don't feel any pain.
3. The dentist gave my tooth an x-ray and proposed root canal treatment.
4. Mary made an appointment with her dental hygienist last week.
5. During the dental check-up you need to lean back and open the mouth wide.

5. Read the example of an entry in the medical card of a dental patient Establish and record a preliminary diagnosis/Прочитайте приклад запису у медичну карту стоматологічного хворого. Встановіть і запишіть попередній діагноз.

Скарги: гострий біль від хімічних, термічних і механічних подразників, що зникає одразу після усунення причини. Зміна забарвлення зуба , дефект коронки, порожнина значних розмірів, потрапляння (застрягання) їжі.

В анамнезі - болі від хімічних подразників (солодкого), наявність порожнини

невеликих розмірів, яка поступово збільшується.

Огляд виявляє глибоку каріозну порожнину (значних розмірів).

Вхідний отвір

менший, ніж ширина порожнини, що легко визначається при зондуванні. Емаль / дентин на стінках порожнини світлий .

Об'єктивні дані. Зондування дна каріозної порожнини хворобливе, розм'якшений дентин податливий і знімається пластами. Термічні подразники викликають інтенсивну, але короткочасну больову реакцію. Перкусія зуба безболісна.

Електрозбудливість пульпи в межах норми . На рентгенограмі визначається ділянка просвітлення в ділянці каріозної порожнини. Повідомлення з пульпової камери немає. Зміни в періодонті на рентгенограмі відсутні.

Topic 13

Making an entry in the patient`s medical card according to the

plan for describing the symptoms of the disease based on the doctor`s dialogue with the patient, starting with the name of the relevant part of the professional dialogue.

Оформлення запису в медичній карті хворого згідно з планом за описом симптомів захворювання на основі діалогу лікаря з хворим, починаючи запис із назви відповідної частини професійного діалогу.

Методичне забезпечення заняття/

Methodological support of classes:

1. Луцак С. М., Ільків А. В., Литвиненко Н. П. та ін. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків: у 2 книгах. Книга 2. Основи професійного мовлення/ С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н. П.Литвиненко. – К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 456 с.
2. Основи стоматології: підручник / В.О. Маланчук, А.В. Борисенко, Л.В. Харьков та ін.; за ред. В.О. Маланчука. — К.: Медицина, 2009. — 592 с.
3. Основні стоматологічні захворювання : навчальний посібник : у 2 ч. Ч. 2. Захворювання пародонта / А. М. Романюк, Є. В. Кузенко, О. І. Кузенкота ін. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 52 с.

Вправи і завдання
Exercises and tasks

1. Choose antonyms for adjectives/Підберіть антоніми до прикметників.

Холодний –

Хворий -

Нічний –

Високий -

Сильний -

Твердий -

2. Formulate doctor's questions to the patient. Give the patient's answers in full /Сформулюйте репліки-запитання лікаря хворому. Відповіді хворого подайте у повній формі.

Стоматолог:...?

Пацієнт: у мене болить зуб.

Стоматолог:...?

Пацієнт: отут внизу.

Стоматолог:...?

Пацієнт: тиждень тому.

Стоматолог:...?

Пацієнт: різкий біль.

Стоматолог:...?

Пацієнт: на холодне і гаряче.

Стоматолог:...?

Пацієнт: коли чищу зуби теж болить.

Стоматолог:...?

Пацієнт: вся щелепа ниє.

Стоматолог:...?

Пацієнт: в нічний час.

Стоматолог:...?

Пацієнт: ні , ліків не приймав.

Стоматолог:... .

3. Using the dialogue (task 2), make a record of the patient's complaints in the medical car/Використовуючи діалог (завдання 2) , зробіть запис скарг хворого у медичну карту.

4. Write the right words in place of spaces/На місці пропусків запишіть потрібні слова.

Учора мій друг Тарас ходив до стоматолога. У нього болів
Лікар оглянув ротову порожнину і сказав, що в нього є невелика ...

, тому зуб потрібно Тарас боявся, що буде боляче. Але стоматолог зробив ... і Тарас майже нічого не відчув. Лікар поклав у зуб ... і встановив ... пломбу. Наступного тижня Тарас знову піде до стоматолога на

5. You need to examine the patient. Give commands to the patient/ Вам потрібно оглянути хворого. Дайте команди, щоб хворий:

сів у стоматологічне крісло; розслабився; відкинувся на спинку крісла; відкрив

широко рот; дихав носом; висунув язик; закрив рот; не рухав головою; вказав, де відчуває біль (при пальпації); сказав, які ліки приймав і чи не має алергії на знеболювальні препарати.

Example: Заходьте! Сідайте. Розповідайте, що вас турбує.

Topic – 14

Preliminary diagnosis. Approximate scheme of substantiation of the diagnosis.

Попередній діагноз. Приблизна схема обґрунтування діагнозу.

Методичне забезпечення заняття/

Methodological support of classes:

1. Луцак С. М., Ільків А. В., Литвиненко Н. П. та ін. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків: у 2 книгах. Книга 2. Основи професійного мовлення/ С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н. П.Литвиненко. – К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 456 с.
2. Основи стоматології: підручник / В.О. Маланчук, А.В. Борисенко, Л.В.Харьков та ін.; за ред. В.О. Маланчука. — К.: Медицина, 2009. — 592 с
3. Основні стоматологічні захворювання : навчальний посібник : у 2 ч. Ч. 2. Захворювання пародонта / А. М. Романюк, Є. В. Кузенко, О. І. Кузенкота ін. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 52 с.

Вправи і завдання

Exercises and tasks

1. Write the verbs of the perfect form/Напишіть дієслова доконаного виду.

Хворіти –
ставити -
з'ясовувати -
виявляти -

встановлювати -
отримувати -
формулювати -
складати –

2.A. Read the text. Give it a name/ Прочитайте текст. Дайте йому назву.

Попередній діагноз формулюється на підставі скарг хворого, анамнезу захворювання, анамнезу життя, об'єктивного обстеження хворого і місцевих змін, тобто логічно випливає з даних, отриманих при суб'єктивному і об'єктивному обстеженнях.

У попередньому діагнозі визначають основне захворювання і його ускладнення, а також супутні захворювання.

Встановлюваний безпосередньо при первинному огляді хворого, він визначає ефективність діагностики і лікування, а також терміновість і обсяг діагностичних і лікувальних прийомів. Окрім попереднього існує ще клінічний і диференціальний діагноз.

Остаточний клінічний діагноз формулюється на підставі даних, отриманих при збиранні скарг і з'ясуванні анамнезу, даних об'єктивного обстеження хворого, а також результатів додаткового дослідження.

Диференціальний діагноз — це аналіз виявлених симптомів і синдромів, порівняння їх з подібними проявами при інших захворюваннях.

Після встановлення попереднього діагнозу і його обґрунтування складають «План обстеження і лікування хворого». Це робиться з метою максимально точно поставити клінічний діагноз.

B. Answer the questions/Відповідайте на питання.

1. На підставі чого встановлюється попередній діагноз?
2. Що визначають у попередньому діагнозі?
3. Які ще діагнози існують?

3. Read the dentist's dialogue with the patient. Make a preliminary diagnosis/Прочитайте діалог стоматолога з пацієнтом. Встановіть попередній діагноз.

Стоматолог. Що Вас турбує?

Пацієнт. Мене нестерпно болить зуб!

Стоматолог. Зараз теж болить?

Пацієнт. Ні. Періодично турбує сильний біль.

Стоматолог. У який період доби біль посилюється?

Пацієнт. Вночі. Без знеболення не можу заснути.

Стоматолог. Як довго триває біль?

Пацієнт. 20-30 хвилин, іноді й більше.

Стоматолог. Який характер болю: гострий, тупий, пульсуючий, кудись іррадіює?

Пацієнт: гострий, різкий, зосереджений у зубі.

Стоматолог. Зуб реагує на зміни температури, подразнення їжею?

Пацієнт. Так, звісно, реагує на холодне й гаряче, тверду, кислу, солодку їжу.

Стоматолог. Можете показати, який конкретно зуб болить?

Пацієнт. Ось тут, шостий вгорі.

(гострий пульпіт)

4. Ask a question for each sentence/ Поставте питання до кожного речення.

1. При обстеженні стоматологічного хворого використовують основні й

додаткові методи.

2. Розпитування хворого починають із з'ясування скарг.

3. Важливу роль у встановленні діагнозу відіграє больовий симптом.

4. На основі клінічних проявів, анамнезу хвороби, загального огляду можна поставити попередній діагноз.

5. Після встановлення попереднього діагнозу і його обґрунтування складають «План обстеження і лікування хворого».

5. Based on the patient's complaints establish the probable diagnosis . Justify your answer /На основі скарг хворого встановіть можливий діагноз. Відповідь обґрунтуйте.

Хворий звернувся зі скаргами на біль і порушення жування внаслідок удару в ділянку кута нижньої щелепи справа, одержаного під час бійки; головний біль, нудоту.

Topic 15

Modeling of the «doctor-patient» dialogue based on the doctor`s record in the patient`s medical card. Implantation in dentistry. Determining the nature of the disease and making a possible diagnosis based on the dialogue «doctor-patient».

Моделювання діалогу «лікар - пацієнт» на основі запису лікаря у медичній карті хворого. Імплантація у стоматології. Визначення характеру захворювання та постановка можливого діагнозу на основі діалогу «лікар - пацієнт».

Методичне забезпечення заняття/ Methodological support of classes:

1. Луцак С. М., Ільків А. В., Литвиненко Н. П. та ін. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків: у 2 книгах. Книга 2. Основи професійного мовлення/ С.М. Луцак, А.В. Ільків, Н. П.Литвиненко. – К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 456 с.
2. Основи стоматології: підручник / В.О. Маланчук, А.В. Борисенко, Л.В. Харьков та ін.; за ред. В.О. Маланчука. — К.: Медицина, 2009. — 592 с.
3. Основні стоматологічні захворювання : навчальний посібник : у 2 ч. Ч. 2. Захворювання пародонта / А. М. Романюк, Є. В. Кузенко, О. І. Кузенкота ін. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 52 с.

Вправи і завдання Exercises and tasks

1. Make the phrases/Складіть словосполучення:

погіршується	втрачений зуб
взяти	антибіотики
провести	полоскання ротової
порожнини	
призначають	аналіз крові
атрофується	штучного кореня.
рекомендують	опитування
відновити	самопочуття
приживлення	кісткова тканина

2.A . Read the doctor's note in the patient's medical card/Прочитайте запис лікаря у медичній карті хворого.

Медична карта стаціонарного хворого

1. Прізвище, ім'я, по батькові

Лещенко Ірина Іванівна

2. Стать

жіноча

3. Вік

63

(повних років, для дітей: до 1-го року – місяців; до 1-го місяця – днів)

4. Постійне місце проживання: місто, село (підкреслити)

м. Львів

(вписати адресу: область, район, населений пункт)

просп. Чорновола буд. 5, кв. 3

(№ телефону; для приїжджих – адресу родичів)

093-32-23-457.

5. Місце роботи, спеціальність або посада

пенсіонерка, інвалід II групи.

(для учнів, студентів - місце навчання; для дітей - назву дитячого закладу, школи; для інвалідів – вид і група інвалідності)

2. B. Complete the dialogue with the patient's answers, using the information of task 2. A /Доповніть діалог відповідями пацієнтки, використовуючи інформацію завдання 2. А.

Стоматолог. Скажіть, будь ласка, як Ваше прізвище?

Пацієнтка.

Стоматолог. Ваш вік? Скільки Вам повних років?

Пацієнтка.

Стоматолог. Ви живете у Львові?

Пацієнтка.

Стоматолог. Ваша домашня адреса?

Пацієнтка.

Стоматолог. Який у Вас номер телефону?

Пацієнтка.

Стоматолог. Ви працюєте?

Пацієнтка.

3. Rewrite the text. Use the words in brackets in the correct grammatical form /Перепишіть текст. Слова у дужках вжуйте у правильній граматичній формі.

Коли без імплантації не обійтись

Втрата зубів, особливо (жувальні моляри), негативно позначається на (здоров'я). Їжа надходить в шлунково-кишковий тракт не повністю переробленою, через що погіршується загальне

самопочуття, розвиваються захворювання (органи травлення). В ділянці (втрачений зуб) поступово атрофується кісткова тканина, інші зуби починають розходитися, погіршується естетика (посмішка).

Імплантація дозволяє відновити втрачений зуб, його штучний корінь буде функціональним. Матеріали, які використовують для виробництва (сучасні імпланти), витримують великі навантаження, а імпланти здатні повністю замінити жувальні зуби.

Імплант - це штучний корінь зуба. Він повністю інтегрується в кістку, виконуючи роль опори для (штучний моляр). Відновити за допомогою (імплантація) можна як один зуб, так і весь зубний ряд. Імпланти не відчуються (пацієнти) як чужорідні тіла.

На відміну від встановлення (протези), імплантація не вимагає обточування (сусідні зуби). А головна причина для впровадження (імплант)- естетика. Штучний зуб від рідного згодом зможе відрізнити тільки стоматолог при (очний огляд).

4. Choose the same root for the given words/До поданих слів підберіть однокореневі.

Рух, захворювання, ліки.

5. Read the dialogue between the doctor and the patient. Establish a possible

diagnosis/Прочитайте діалог лікаря з пацієнтом. Встановіть можливий діагноз.

Стоматолог. Доброго ранку. На що скаржитесьь?

Пацієнт. Вчора у мене випав зуб.

Стоматолог. Як це сталося?

Пацієнт. Я відкусив шматок яблука і мій зуб випав.

Стоматолог. Так бачу. У Вас немає переднього зуба.

Пацієнт. Боюся, щоб інші не втратити.

Стоматолог. Вони у Вас хитаються?

Пацієнт. Так. Іноді відчуваю рухливість нижніх передніх зубів.

Стоматолог. А зуби у Вас не болять, немає чутливості?

Пацієнт. Під час прийому їжі відчуваю чутливість і поболювання.

Стоматолог. Ясна не кровлять?

Пацієнт. Іноді помічав кров при чищенні.

Стоматолог. Обов'язково треба їх лікувати.

Пацієнт. Лікарю, а що робити з цією порожниною?

Стоматолог. Я б порадив вживити імплант. Це значно дорожче, ніж вставний зуб, але надійніше.

Пацієнт. Дякую, лікарю.

Стоматолог. А зараз сідайте в крісло і широко відкрийте рот, аби я міг оглянути всі зуби .

Рекомендована література

Основна (Базова)

1. Луцак С. М., Ільків А. В., Литвиненко Н. П. та ін. Українська мова як іноземна для англомовних студентів-медиків: у 2 книгах. Книга 2. Основи професійного мовлення / С. М. Луцак, А. В. Ільків, Н. П. Литвиненко. – К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 456 с.
2. Основи стоматології: підручник / В. О. Маланчук, А. В. Борисенко, А. В. Харьков та ін.; за ред. В. О. Маланчука. — К.: Медицина, 2009. —592 с.
3. Основні стоматологічні захворювання: навчальний посібник: у 2 ч. / Ч. 2. Захворювання пародонту / А. М. Романюк, Є. В. Кузенко, О. І. Кузенко та ін. – Суми: Сумський державний університет, 2014. – 52 с.
4. Чикайло І.В. Праця лікаря-стоматолога: Методична розробка кафедри українознавства для студентів 2 курсу стоматологічного факультету англомовного відділення. – Львів, 2019. – 15 с.

Додаткова

1. Вальченко І. В. Ласкаво просимо!: навч. посібник з української мови для іноземних студентів: у 2-х ч. / І. В. Вальченко, Я. М. Прилуцька; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011.
2. Майданюк І. З., Лазарчук Л. Ю. Українська мова. Збірник вправ і завдань (робочий зошит для студентів-іноземців): Частина 1.–Тернопіль: Мандрівець, 2005. –120 с.
3. Тишковець М. П., Кривоус М. Б. Тести з української мови як іноземної. –Тернопіль, 2007. –162 с.
4. Українська мова для стоматологів. Методичні розробки з української мови для іноземних студентів II-го курсу стоматологічного факультету англомовного відділення. Укладач: Чикайло І. В. – Львів, 2006.
5. Фахове мовлення стоматолога. Частина 1 (Лексико-термінологічний рівень). Методичні розробки для студентів II-го курсу стоматологічного факультету англомовного відділення. Укладач: Чикайло І. В. – Львів, 2016.

Інформаційні ресурси

NovaMova.com.ua - Українська мова в Інтернеті;

mova.kreschatic.kiev.ua - Уроки державної мови

www.arkas-proswita.iatr.org.ua - Я розмовляю українською!

http://mylanguages.org/ukrainian_audio.php

Тематичний план практичних занять з дисципліни за вибором «Українська мова»

для іноземних студентів з англійською мовою навчання
спеціальності 221 «Стоматологія»

Змістовий модуль : Професійне мовлення. Моделювання професійного медичного діалогу «лікар-пацієнт» (обстеження хворого)		
Пр.зан.1	Збирання анамнезу. Вираження логічності й послідовності дії. Віддієслівні іменники. Етика лікаря-стоматолога.	2
Пр.зан.2	Історія хвороби. Схематичне відображення предмета (документа). Ступені порівняння прикметників і прислівників. Вроджені вади щелепно-лицевої ділянки.	2
Пр.зан.3	Паспортні дані – частина історії хвороби. Особливості інформативної наповнюваності предмета. Репліки-запитання лікаря для з'ясування загальних анкетних даних про хворого.	2
Пр.зан.4	Діалог лікаря з хворим для з'ясування його паспортних даних. Структура діалогу-розпитування. Лексична робота за темою «Сімейний стан». Моделювання діалогу-розпитування з використанням заданих реплік-відповідей.	2
Пр.зан.5	Заповнення паспортної частини медичної карти з використанням інформації прослуханого діалогу.	2
Пр.зан.6	Скарги хворого - суб'єктивне обстеження хворого. План розпитування хворого. Репліки-запитання плану розпитування хворого. Скарги пацієнта і симптоми захворювань у терапевтичній стоматології.	2
Пр.зан.7	Характеристика болю за локалізацією, тривалістю, змінами його інтенсивності та інтенсивності його ознак. Віддієслівні іменники.	2
Пр.зан.8	Запис даних у медичній карті хворого у частині «Анамнез захворювання» з використанням діалогу лікаря з хворим. Скарги пацієнта при травмах і захворюваннях щелепно-лицевої ділянки.	2
Пр.зан.9	Моделювання діалогу «лікар-пацієнт» з використанням запису у медичній карті хворого для з'ясування паспортних даних, скарг хворого та анамнезу захворювання. Скарги пацієнта і симптом захворювань слизової оболонки порожнини рота.	2

Пр.зан.10	Анамнез життя – історія життя хворого. Схема анамнезу життя хворого. Характеристика процесу за складовими частинами та за послідовністю дій у ньому.	2
Пр.зан.11	Оформлення запису у медичній карті хворого згідно з планом за описом симптомів захворювання на основі діалогу лікаря з хворим, починаючи запис із назви відповідної частини професійного діалогу.	2
Пр.зан.12	Запис в історії життя хворого в медичній карті на основі діалогу лікаря з хворим. Дійсний стан хворого. Схема визначення дійсного стану хворого. Приклади записів у медичній карті.	2
Пр.зан.13	Оформлення запису у медичній карті хворого згідно з планом за описом симптомів захворювання на основі діалогу лікаря з хворим, починаючи запис із назви відповідної частини професійного діалогу.	2
Пр.зан.14	Попередній діагноз. Приблизна схема обґрунтування діагнозу.	2
Пр.зан.15	Моделювання діалогу «лікар-пацієнт» на основі запису лікаря у медичній карті хворого. Імплантація у стоматології. Визначення характеру захворювання та постановка можливого діагнозу на основі діалогу «лікар-пацієнт».	2
	РАЗОМ	30

Навчально-методичне видання

Нагорняк Оксана Михайлівна
старший викладач

UKRAINIAN LANGUAGE
Elective part

EXERCISES FOR PRACTICALS
in the Ukrainian language
for foreign students of the 2nd year of the English-language department of the
specialty
221 «Dentistry»

УКРАЇНСЬКА МОВА
Вибіркова дисципліна

ВПРАВИ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з української мови
для іноземних студентів 2 курсу
англомовного відділення спеціальності
221 «Стоматологія»

Навчальний посібник містить вправи і завдання, які покликані забезпечити володіння майбутніми стоматологами нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного професійного мовлення; сформувані навички оперування фаховою термінологією у стереотипних ситуаціях спілкування. Практичні завдання з кожного розділу спрямовані на розвиток і вдосконалення лексично-граматичних, комунікативних умінь і навичок чужоземних студентів.

До кожної теми вміщено список рекомендованої літератури.

Адресовано іноземним студентам англомовного відділення закладів вищої медичної освіти, які навчаються за спеціальністю 221 «Стоматологія».